

Z a t w e e f c h u A w i s e s.

Nr. 45. Zettortdeenâ iitâ November 1837.

A h b o l s.

Rehninga Grobus pissi bij lohti baggats wihrs, prohti winna augstis kambar junkurs, tas apgehrbehs ar purpura un dahrga audekla, un dsibwoja iddeenâs fahrumâ un lihgsinibâ. Tam usnahze weefis it no tahtlas semmes, scham labs draugs no majahin deenahin, bet fo eeffsch dauds gaddeem ne bij redsejis. Gribbedams farwu mihlu weefu ihsti pagohdinah, kambarjunkurs zehle itt leelas dsihres, un us to saluhdse wiffus farvus draugus. Bet galdi bij apkrauti ar lohti dahrgaem eydeeneem, eeffsch fudraba un selta blohdahm, ar wiffadeem dahrgaem wihrs, dshreneem, ir smarschu sahleh m eeffsch itt dahrgaem traufkeem. Un pee galda sehdeja tas baggatais wihrs paschâ augstakâ weeta, un winna draugs kas no tahtahm semmehm bij atnahzis winnam pa labbu rohku. Un tee ehde un dshre drohschi, un pee-ehdahs pa pillam.

Tad fazzija tas weefis no tahtahm semmehm us ta Rehninga Grobus kambarjunkuru: tahda baggatiba un tahdi brangumi ka schè tawâ namâ, manâ semmè ne kad un ne kur naw redsamma! Un winsch teifdams uesteize wiffu brangumu, un isflaweja farwu draugu par wiffu laimigu no wiffaem zilwekeem wirf semmes.

Bet baggatais wihrs, fehninga kambarjunkurs panehme weenu ahbolu no selta trauzina. Ahbols bij leels un jauks un farkans no ahrenes kâ maggons. Un winsch scho ahboli panehmis dewe to farwam gohda weefam, tâ fazzidams us winnu: Rauges, mannas jaunibas draugs! schis ahbols, fo panehmu no selta schlihra, irr pahr wiffaem jauks, schè tew! — lai tew eet pee firds! — Bet tas sweschais pahrgreese to ahbolu puschu, un raug! pascha widdû bij tahrps.

Tad usskattija sweschais fahnis us farwu draugu, to kambarjunkuru. — Bet schis waigu nokahre us semmi, nopuhthehs itt smaggi.

Kam gan tâ darrija? — Kur gabbijahs masam tahrpinam tahds spehks, tahdu baggatu warrenu wihru tik brihnum fabeedinah, lihds smaggi nopufschanu? — Woi kasin tahrpu eeraugoh, paschâ jauka ahbola widdû, tam prahtâ schahwahs: tapat irr es ar wiffu farwu baggatibu arri buhschu tahrpu dakta, teem par barribu un warr buht, ne zil ilgi ka tâ notifs! — Zescham tè irr fo awzerreht, un fo mahzites!
R. S. — 3.

T a u t a s g a n n s.

Samuëls, sohais eeffsch Israëla bij noffummis pah to ka winsch bij Saulu swaidijis par fehningu. Jo schis darrija taunu, un walbija farvus laudis likri. Tad kluwa ta Kunga wahrds us winnu kas fazzija: Zil ilgi jel gribbi behdatees Saula labkad? Ne zil ilgi buhs, tad wairs ne walbih. Tad eij nu us teem dehleem Isai, un ismellejees weenu un prohti tahdu kas zeenigs buhtu palikt par tautasgannu, tas irr par semmes walbineeku.

Un Samuëls nahze us Betlemi, un redseja Isais dehlus, un gribbeja israudsites Eliabu. Jo Eliabs bij skais no waiga, un leels no auguma. Bet ta Kunga gars tam leedse tâ darriht, fazzidams: Zilweks skattahs us to kas preeffsch azzim bet tas Kungs skattahs us firdi. — Nu Samuëls palikke apbohmis un ismelleja kâ warredams labbi Isai dehlu firdis un prahtus: winsch praffija tehnam: woi schè jau wiffi tawi jaunekli kohpâ. Bet Isai atfazzija: wehl tè trubst patâ jaunakais no wiffaem; tas nau mahjâs, bet kalnds aitas ganna. — Nu dohmaja Samuëls tâ

fawâ prahtâ: eefam pahrees mahjâs, gribbu fcha jaunekta firdi un wiffu winna buhſcham un labbi papreeſch pahrbaudiht, ka es labbu waddonu dohmu fawai tautai. Un to fazzijis isgahje Sahmuëls patš us teem kalneem, un pahſchpehs kahdâ allâ.

Raug, tad nahze laurwa, un pehzak arri lahjis no kalneem. Un laurwa panehme un aise- nesse aitu no pulka. Bet tas jauneklis peeſchje klahht, fakampe laurwu pee bahrſdas, iſpeſtija fawu aitinu no winna breeſmigeem ſohbeem, un fiſdams noſſitte paſchu ſwehru. Un tapat dar- rija pehzak ir ar lahzi.

Zè bij Sahmuëlam ko ſtattitees; un arri ne warreja deesgan iſbrihnotees par tahdu warrenu ſpehku ta jauna wihra — tomehr wehl ſchau- bahs prahtâ, un fawâ firdi kâ kawedams ta fakka pee ſewis: Gan nu eſnu ar fawahm azzim patš redſejis, kahds meefas ſpehks ſcham jauneklâm, ir kahds ſirdigs un brihnum drohſch ir; un labbas leetas! Bet tas Kungs luh- ko go ſirdi! — Tad nu wehl ilgati ſtattijahs kas buhs.

Raug, un gans ar patumſchu waigu no faules karſtuma, apmettahs ſemne us pakal- ninu maſu, panehme no tarbas fawu ſtabuli, un ſahze nu ſpehleht wiſſadaſ meldijas un jau- kas ganna dſeeſmas fawahm aitinahm. Sunš duſſeja tam ſahnis; wehſmini lezzinaja winna kuplus mattus, un miſli jehrini ar ſpeeſcham ſpeedehs apkahrt fawu gannu, zits pahz zittu tam turwu klahht buht. Zâ nu ſehdeja jauneklîs winna widdû, un ſtabbuleja. Un kad beidsiht kluffu zeete, tad aitinâs kahpaleja wehl klah- takî pee winna us augſchu, laiſe winnam roh- kas un arri winna fiſlu, un gultu apmettahs pee winna kahjahm.

Nu Sahmuëls prahtâ wairs ne ſchaubahs, bet ſauze ſſannigi: Glawehts Deews, nu man labbi iſdeweës! nu tahdu wihru eſnu atraddis, kas kâ noliktš par zilweku gannu. Zo eekſch winna irr ſpehks un arri miſhliga ſirde. — Un ta Kunga wahrds klua Samulam, un ſaz- zija: Zettekës nu un ſwaidi ſcho par Iſraëla keh- ninu — ſchis patš labbaïs! — R. S — z.

U h b r a ä m a n a h w e.

Kad Uhbraäma deenas, fcha ſtipri tizziga Deewa wihra dſihwibas deenas jau ſteidiâhs us gallu, tad 175 gaddus wezz buhdams un jau peeſuffis dſihwoht, apgullahs fawâ gultâ fawu ſtundu gaididams. Un kad ſcho nahkam pee ſewis jau mannija, tas ſaſauze ſawus behr- nus un behrnu behrnus: Un tee nahze un ap- lenke miſhla wezztehwa gultu, bet ar ſſumju azzim. Uhbraäms fazzija us winneem, ar pree- zigahm azzim tohs uſſattoht: Behrmini miſhli! raug nu taggad manni ſauz tas Deews, eekſch ka es allasch ſtipri tizzedams eſnu tizzejis! — un to fazzijis wiſſch wiſſur ſwehtija, behrnus un ſaini, draugus un raddus un kaimiaus. Bet ſchee raudaja ſtipri un fazzija: Uk kaut ſchi ſtunda tew ſcho reiſ wehl pahreetu, tebtin miſhlaſais! kâ mehš bes tewis! — Tad aſſaz- zija Uhbraäms: Ne, manni behrni! kad es jau tik dands deenas fawa ilga ſemmes miſh- ſcha, winna preeſchâ kâ paklauſigs behrns eſnu ſtaigajis eekſch pateekibas un miſheſti- bas — kâ tad nu, kur wiſſch patš ſauz, man buhtu kawetees us winna aiſeet, — un to fazzijis nolaide fawu galwu un nomirre. Bet ſcha mirrona gihmis, bij ka tahda kas ſaldi gull. R. S — z.

Râ ik gaddâ labbi kahpoſti ſaug.

Muddeni, pa ſcho laifu, ta ſemme, kur nah- koſchu pawaffari gribb kahpoſtus ſtahdiht, diwi lihds trihs lahpku dſillumâ ja- apgreesch, ta ka wirſus-ſahrtu appakſchâ un appakſch-ſemme wirſu tohp. Rohkoht tee leeli gabbali ja ſabad- da un kad gabbala mallai grahwi iſrohſ, tad lehti to ohtru grahwi us preeſchju rohkoht ſem- mes eekſch pirmu grahwi warr meſt un appakſcha pa wirſu paleek. Urri jaſargahs ka leetus-laikâ un ſlapju ſemmi ne rohſ, kur labbi ne drups un ſmalka ne taps. Tuhliht pehz rakſchanas, jeb ſem- mes apgreeschanas waijaga kahpoſtu-ſemmi ſtipri apſuhdoht un ſuhdus zil warr ee-art. Pawaffari ne maſ wairs naw ja-arj, wiſſ wairak weegla ſemme, bet tuhdat preeſch ſtahdiſchanas, kad ſtah-

di isauguschi un femme nobreedusi, fataifihht. Tè irr labbi, kad ne dohbès, bet wiffu plazzi no weetas fataifa un rindes, stipri divi pehdas, weenu no ohtras apfihme un ar schauru arflu jeb kapli plauktas plattumâ dsittas wadsinas isdsenn. Geksch schihm wadsinahn nu kahposti tà jastahda ka libds pirmahn 2 lappinahn femme stahw un weenâ stahda puffè druzin no stahda nobht masu bedri jataifa eeksch kurvas pahru reisi uhdens ar stohpu jeb farroti ja=eelij. Pirmâ wakarâ ween tahdai ruddeni raktai femmei un wadsinâs stahditus kahpostus ja=apleij, tad wairak ne. Waggas paleek tà bijuschas waktam, tikkai ohtrâ rihât tee masi zaurumi ja=aistaisa, kurri leijoht rad-dijahs. Kad nu buhs labbi cestahditi, tad jaw ohtrâ un treschâ neddekâ fahks augt. Nu pabischkam ar kapli jeb kohzinu warrehs fahht femmes wadsinâs eelaist, Gtà neddekâ jaw ar arflu pa starpam at=art. Tè neddelas kahpostugabbals starp stahdeem weenreis jausarij jeb jauskappa, zittadi femme paleek zeeta un ar sahli apaug. Kad kaus femmi ar weersu un nah-trehm apnemt, tad kahposti pagallam. Tif ilgi ar ween jausarij un jakappa libds jaw tik warr starpâ zaur=eet, libds lappâs pee lappahn sneedfahs. Urri jaluhko, ka febbak ap Jehkabeem tahri ne fahk galwinas ehst un wiffur pa brishcham no neddelas us neddeku janolassa. Tschetras leetas wajadstigas: 1) Kahpostus pa beesi ne stahdiht 2 pehdas rindas un 2 pehdas stahdus eeksch rindahm atstattu. 2) Ne pa febbu: Mei=mehnesi wajag wisseem buht apstahditeem. 3) Ne pa sekli: jo dsittak un libds femmes jo labbak. 4) Ne pa masu un finalku stahdu.

U. B.

Suhdugubba un rohse.

(Pafazzina.)

1.

Platsch! suhdugubba nomettahs
 Pee rohschu krumina,
 Un ruhgdama tur uspuhschahs;
 Weh! — smarscha neganta.

2.

Pats dahrsneeks, fnukki farahwis,
 Garr rohsi staigaja,
 Un deefgan plezzus raustijis
 Par rohsi stenneja:

3.

Pagallam effoht jaukuminsch,
 To smirdoht neganti;
 Pats wezzais resnais waggarinisch
 Tâ spreeshoht dohmigi.

4.

Un rohse seedoht saltojoht,
 Ne maun to mehles schmahz,
 Un faldn smarschu no sew dohd;
 Wet suhdinsch to apmahz.

5.

Un debbes raffa pillina,
 Us rohschu lappinahn,
 To allasch mihli dsirdina,
 Ur sawahn dahwanahn.

6.

Un suhdinsch raffâ ismihkschis,
 Jau plefchahs plattumâ,
 Buht rohsei wirsu schlakstejis,
 Ta buhtu spehziha.

7.

Wehl smird — wehl smird — te pabeidsfahs,
 Jau suhdinsch ischschibdis,
 Ir waggars naggôs eekohschahs,
 Ka flitii nospreedis.

8.

Lai wiffi suhdi nihzin nihkst!
 Lai wiffas rohses seed!
 Lai mihliba teem ne isnihkst
 Kas draudsibâ schè eet!

L.....l.

Teefas fluddinafchanas.

Us pawehleschanu tahs Keiserikas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsis 2c. 2c. 2c., tohp no Wehrgallas un Webbes pagasta teefas wiffi tee, kam kahdas taisnais parradu praffischanas buhtu pee ta Wehrgalles fainneeka Sanku Mahrtina, kas sawas mahjas atdewis, un pahr kurru mantu inwentariuma truhfuma un zittu parradu deht konkurse spreesta, usaizinati, pee saubeschanas sawas teefas diwu mehneschu starpâ, prohti libds 27tu Nowembe f. g. kas par to weenigu un isflehgshanas terminu no

liffä, pee fchihß pagasta teefas peeteifftees, un tad fagais diht fo teefa pehz liffumeem fpreedihä. Wehrgalles un Wehbes pagasta teefa, 27tä September 1837. 3
(Nr. 71.) ††† Ernest Grünberg, pagasta wezzakais.
(L. S.) L. E. Bettmann, pagasta teefas ffrühweris.

Us pawehleschanu tahs Keiseriffkas Majesteetes, ta Patwaldinecka wiffas Kreemu Walfis .c. .c. .c., tohp no Krohna Bahrbales pagasta teefas wiffi tee lam fahdas taifnas parradu praffifchanaß pee ta nomirufcha Krohna muifchas Misorges fainnecka Kattschpawel Andreja jeb pee wiina atliffufchas mantas buhtu, usaijnati: 4 neddelu farpä, un wifweh-lak lihßf 17tu Nowember f. g. pee faudeschanaß fa-was teefas ar ffraidrahm parahdifchanahm pee fchihß pagasta teefas peeteifftees, jo tad ta peemimeta manta uhstrupé tiß pahrdohä. Bahrbales pagasta teefa, 20tä Oktober 1837. I

M. Sommer, peefehdetais.
S. Seegrün, pagasta teefas ffrühweris.

Tai 17tä Nowember f. g. pee Kalnzeema pa-gasta teefas daschadaß leetas uhstrupé pahrdohß. Kalnzeemä, 20tä Oktober 1837. I
(Nr. 153.) Pürmall Klahw, pagasta wezzakais.
(L. S.) Hildebrand, pagasta teefas ffrühweris.

Schenberges pagasta teefa zaur fcho finnamu darro, fa fcheit weena duhfana fehwe 4 gaddus wezza, un behrs firgß, fahdus 10 gaddus wezz, abbi bes zit-tim fihmehm, uokerti. Schenberges pagasta teefa, 30tä Oktober 1837. 3

††† Andrey Rutkowsky, pagasta wez-zakais.
(Nr. 75.) E. Zupping, pagasta teefas ffrühweris.

Zittas fluddinafchanaß.

Pehz augftakas pawehleschanaß zaur fcho finnamu darro, fa es iffkatru fwehdeenu, treschdeenu un zet-tordeenu, fawäs mahjäs ne tahlu no Wentespils pil-les esinu atrohnams.

Wentespilli imä Nowember 1837. 3

Johann F. Böhmer,
Wentespils kirspheles mehleris.

Zaur fcho finnamu darro, fas es, fawu animatu isdarrifchanaß labbad, ik neddelas, katru fwehdeenu un katru fesdeen, trißß stundas pehz pufedeenas, fawä mahjotli, tai pee Dfibach peederrigas muif-chas Freiberg esinu atrohnams. 3
(Nr. 7.)

G. Baechmann,
Salkes kirspheles mehleris.

Naudas, labbibas un prezzu firgus us plazzi. Nihgä tanni Imä Nowember 1837.

	Sudraba naudä. Rb. Rp.		Sudraba naudä. Rb. Rp.
3 rubli 59½ fap. papihru naudas gelbeja	I —	I yohßs fannepu . . . . . tappe mafsahts ar	— 80
5 — papihru naudas	I 39	I — linnu labbakas furtes — —	2 —
I jauns dahlberis	I 32	I — — flittakas furtes — —	I 80
I puhres rudsu . . . . . tappe mafsahts ar	I 15	I — tabaka	— 65
I — fweefchu	I 80	I — dseltes	— 75
I — meefchu	I —	I — fweesta	I 80
I — meefchu = putrainu — —	I 40	I muzzä filku, preefchu muzzä — —	5 30
I — aufu	— 55	I — — wibfchnu muzzä — —	5 50
I — fweefchu = miltu	2 30	I — farkanas fahls	6 —
I — bihdeletu rudsu = miltu — —	I 50	I — rupjas leddainas fahls — —	5 —
I — rupju rudsu = miltu — —	I 25	I — rupjas baltas fahls — —	4 75
I — firmu	I 50	I — fmalakas fahls	4 40
I — linnu = fehflas	2 75	50 graschi irr warra jeb papihres rubliß un	
I — fannepu = fehflas	I 20	warra nauda stahw ar papihres naudu weenä	
I — timmenau	5 —	mafä.	

W r i h w d r i f f e h t .

No jahrmallaß-gubernementu augftas waldischanaß pufes: Hofraht von Braunfchweig, graham. pahrlufhtotais.